

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR
REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRO ĮSTATYMO NR. VIII-238 5 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-561 IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-2237
11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-562**

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. liepos 1 d. sprendimo Nr. SV-S-140 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 4 ir 5 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-561 (toliau – Projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-562 (toliau – Projektas Nr. 2), tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui juos tobulinti atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina papildyti Projekto Nr. 1 5 straipsnio 2 punkto c papunktį, nurodant, kad Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (toliau – LGGRTC) inicijuoja, skatina ir remia memorialinių kompleksų, paminklų statybos, atminimo ženklų, kino filmų, monografijų kūrimo projektus ir skelbia viešus konkursus jiems įgyvendinti Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų, prieš tai suderinus veiksmus su atitinkama užsienio valstybe. Taip pat siūlytina patikslinti aiškinamąjį raštą, nurodant šios nuostatos pakeitimo tikslą ir priežastis, nes nėra aišku, kodėl atitinkamos funkcijos negali būti vykdomos pagal šiuo metu galiojantį įstatyminių teisinį reguliavimą.

2. Siūlytina papildyti Projekto Nr. 1 5 straipsnio 2 punkto h papunktį, nurodant, kad LGGRTC taip pat rengia Lietuvos ir kitų šalių ekspedicijas ir į palaidojimo ar užkasimo vietas, todėl jis formuluotinas taip: „h) rengia Lietuvos ir kitų šalių ekspedicijas į tremties, žudynių, pasipriešinimo kovų, lietuvių palaidojimo ar užkasimo vietas ir dalyvauja šiose ekspedicijose, renka kraštotyros medžiagą, liudytojų parodymus, dalyvauja tarptautiniuose projektuose, kuriais siekiama įamžinti genocido aukų atminimą;“.

3. Siūlytina sujungti Projekto Nr. 1 5 straipsnio 4 ir 6 punktus, kadangi šiuose punktuose nurodomos funkcijos LGGRTC iš esmės susijusios ir viena kitą dubliuoja, todėl 5 straipsnio 4 punktas formuluotinas taip: „4) inicijuoja ir organizuoja laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų, nužudytų Lietuvos Respublikos teritorijoje okupacinių režimų metu, palaikų paiešką, remiantis istoriniais šaltiniais ir Lietuvos gyventojų registro duomenimis, ieško okupacinių režimų metu Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų žuvusiųjų ir (ar) nužudytų laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų bei jų giminių, organizuoja Lietuvos Respublikos teritorijoje okupacinių režimų metu žuvusiųjų ir (ar) nužudytų laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų palaikų

identifikavimą; tam tikslui organizuoja kaupimą ar kaupia rastų neatpažintų ieškomų laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų, nužudytų Lietuvos Respublikos teritorijoje okupacinių režimų metu bei jų giminių genetinių (DNR) ir biologinių mėginių bazę.“

4. Šiuo metu galiojančioje Lietuvos Respublikos Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo redakcijoje vartojamos sąvokos „laisvės kovotojų ir genocido aukų“ bei „pasipriešinimo dalyvių (rezistentų)“ sąvokos. Siūlytina šias sąvokas vartoti ir Projekto Nr. 1 1 straipsniu keičiamo įstatymo 5 straipsnio 4 ir 5 punktuose (patikslintus pagal Nutarimo projekto 3 punkto pastabą), bei juose išaiškinti Projekto Nr. 1 1 straipsniu keičiamo įstatymo 5 straipsnio 4 ir 5 punktuose (patikslintus pagal Nutarimo projekto 3 punkto pastabą) vartojamą „ir kitų asmenų“ sąvoką, nes nėra aiški jos apimtis.

5. Siūlytina Projekto Nr. 1 1 straipsniu keičiamo 5 straipsnio 5 punkte vietoje žodžių „kaupia, tvarko ir saugo“ vartoti tik „tvarko“, kadangi duomenų tvarkymas apima visas duomenų tvarkymo operacijas (kaupimą, teikimą, saugojimą, sujungimą ir pan.).

6. Pažymėtina, kad nurodyta Projekto Nr. 1 ir Projekto Nr. 2 įsigaliojimo data (2021 m. liepos 1 d.) jau yra praėjusi, todėl siūlytina nustatyti realų abiejų įstatymo projektų įsigaliojimo terminą, atsižvelgiant tiek į įstatymų leidybos proceso terminus, tiek į būtinybę valstybės institucijoms pasirengti jį įgyvendinti, kuris turėtų būti ne trumpesnis nei 6 mėnesiai nuo įstatymų įsigaliojimo dienos.

7. Atkreiptinas dėmesys, kad atitinkamų metų valstybės biudžeto projektas yra rengiamas atsižvelgiant į asignavimų valdytojų poreikius, tačiau įvertinus esamą socialinę ir ekonominę situaciją, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus ir į kitus svarbius veiksnius. Todėl jei Projekto Nr. 1 ir Projekto Nr. 2 nuostatomis įgyvendinti reikalingos papildomos valstybės biudžeto lėšos, jie turėtų būti teikiami ir svarstomi kartu su atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu.

Ministras Pirmininkas

Kultūros ministras